

JG-120

January-2024

B.A., Sem.-I

Major-DSC-C-GUJ-111 : Gujarati

(As per NEP - 2020)

'ચંદ્રહાસાખ્યાન' – (આખ્યાન) પ્રેમાનંદ

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. પ્રેમાનંદના જીવનની આધારભૂત વિગતો ચર્ચો, તેમનું આખ્યાન સાહિત્યસ્વરૂપમાં પ્રદાન આલેખો. 10
- અથવા**
1. આખ્યાન સાહિત્યસ્વરૂપની અંતરંગ અને બહિરંગ લાક્ષણિકતાઓ સોદાહરણ ચર્ચો. 10
2. પ્રેમાનંદની આખ્યાનકૃતિ 'ચંદ્રહાસાખ્યાન' ને આખ્યાનકાવ્ય તરીકે મૂલવો. 10
- અથવા**
2. પ્રેમાનંદની આખ્યાનકૃતિ 'ચંદ્રહાસાખ્યાન' ની કથામાં રહેલી મુખ્ય ધ્વનિ વિગતે ચર્ચો. 10
3. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 10
- (1) ચંદ્રહાસનું પાત્રાલેખન (2) 'ચંદ્રહાસાખ્યાન'માં નાટ્યાત્મકતા
(3) 'ચંદ્રહાસાખ્યાન'ની વસ્તુસંકલના (4) 'ચંદ્રહાસાખ્યાન'માં રસનિરૂપણ
4. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર શબ્દોની સાચી જોડણી લખો : 4
વીવીધ, નિમંત્રીત, જીજીવીશા, પરીણીત, વિદ્યાર્થીની, જ્યોતિન્દ્ર, નુકશાન, મુહુર્ત
- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ શબ્દોના પર્યાયવાચી શબ્દ લખો : 3
વરસાદ, દામિની, ભુજંગ, ભાનુ, મિત્ર, બગીચો
- (c) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ લખો : 3
કોમળ, લેણદાર, આરોહ, અવેતન, વિરહ, અતિવૃષ્ટિ

5. નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ આપો : (કોઈપણ દસ)

- (1) નીચેનામાંથી કઈ વિગત પ્રેમાનંદના જીવન સાથે સર્વથા અસંગત છે ?
 (a) વતન : વડોદરા (b) પિતાનું નામ : કૃષ્ણરામ
 (c) આશ્રયદાતા : શંકરદાસ દેસાઈ (d) વ્યવસાય : સોનીકામ
- (2) નીચેનામાંથી કઈ વિગત આખ્યાન સ્વરૂપ સાથે સુસંગત નથી ?
 (a) કડવું (b) ફળશ્રુતિ
 (c) પર્વ (d) ઊથલો
- (3) નીચેનામાંથી એક જોડ ખોટી છે તે ઓળખી બતાવો.
 (a) ભાલણ : 'જાલંધર આખ્યાન' (b) નાકર : 'આરણ્યકપર્વ'
 (c) મેગલ : 'નચિકેતાખ્યાન' (d) પ્રેમાનંદ : 'સીતાવેલ'
- (4) 'ચંદ્રહાસાખ્યાન' કેટલાં કડવાંમાં વિસ્તરેલું આખ્યાન છે ?
 (a) 22 (b) 28
 (c) 30 (d) 17
- (5) ચંદ્રહાસના પાલક પિતાનું નામ શું હતું ?
 (a) કુલિંદ (b) ખુમાન
 (c) અજરામર (d) ધૃષ્ટબુદ્ધિ
- (6) વિષયાનાં પિતાનું નામ શું હતું ?
 (a) કુલિંદ (b) ધૃષ્ટબુદ્ધિ
 (c) ગાલવ (d) સુધાર્મિક
- (7) 'ચંદ્રહાસાખ્યાન'ની રચનાસાલ કઈ છે ?
 (a) સંવત 1727 (b) સંવત 1745
 (c) સંવત 1725 (d) સંવત 1671
- (8) 'ઘેર જઈ વાટ જોઈ છું, ઉતાવળા તમો આવો;' – આ પંક્તિ 'ચંદ્રહાસાખ્યાન'માં કોણ બોલે છે ?
 (a) વિષયા (b) ચંપકમાલિની
 (c) કુંતલ (d) અચલા
- (9) નીચેનામાંથી એક વિકલ્પમાં ખોટી જોડણી આપેલી છે તે વિકલ્પ ઓળખો.
 (a) કુટલીપિ (b) રીડિયારમણ
 (c) વીજળી (d) ચુંમાળીસ
- (10) નીચે આપેલ પર્યાયવાચી શબ્દની જોડીમાંથી સાચી જોડ ઓળખાવો.
 (a) દેશાવર – પરદેશ (b) અંબર – બળવાન
 (c) ચક્ષુ – ચાસ (d) ઈનામ – ખાનદાની
- (11) 'સ્થાવર' શબ્દ માટે નીચેનામાંથી સાચો વિરુદ્ધાર્થી શબ્દ કયો છે ?
 (a) કદાવર (b) જંગમ
 (c) કવર (d) જનાવર